گزارش یک

مهرزاد اصغریان

ویتکاف: ترامپ از تسلیم‌ناپذیری ایران کلافه است

عراقچی گفت که احتمالاً پنج‌شنبه با ویتکاف ملاقات می‌کند

نماینده امریکا در گفت‌وگوهای هسته‌ای با ایران به صراحت اذعان دارد که رئیس‌جمهور کشورش از اینکه تهران به رغم گسیل حجم بالای تسلیحات امریکا در منطقه غرب آسیا، تن به تسلیم نداده، درمانده و کلافه شده است. در شرایطی که از یک سو، جنگ‌افروزانی مانند لیندسی گراهام بر طبل جنگ می‌کوبند و رویترز و آکسیوس هم اخباری را منتشر می‌کنند که حول محور پافشاری بر از سرگیری مذاکرات آن‌هم در چارچوب زمانی معین می‌گردد، به نظر می‌رسد که امریکایی‌ها تمامی تلاش خود را به کار گرفته‌اند تا حتی‌المقدور، با کمترین هزینه و با اعمال فشار، خواسته‌های خود را به کرسی بنشانند.

استیو ویتکاف در گفت‌وگویی با فاکس‌نیوز که دیروز پخش شد در پاسخ به پرسش خبرنگار درباره خطوط قرمز امریکا در برابر ایران، پرسشی دیگر را مطرح کرد با این مضمون که چرا تاکنون تهران «تسلیم» نشده است. او گفت: «رئیس‌جمهور این سؤال را از من پرسید، و من نمی‌خواهم از کلمه درمانده استفاده کنم... زیرا او می‌داند که گزینه‌های زیادی دارد اما او کنجکاو است که چرا آنها تسلیم نشده‌اند. من نمی‌خواهم از کلمه تسلیم استفاده کنم اما چرا آنها تسلیم نشده‌اند. چرا تحت این فشار با این میزان قدرت دریایی در آنجا، نزد ما نیامده‌اند و نگفته‌اند که اعتراف می‌کنند سلاح نمی‌خواهند.» نماینده امریکا در گفت‌وگوهای هسته‌ای با ایران گفت که امریکا برای کاری که آماده انجام آن است در حال انتقال نیروهای نظامی به منطقه است و البته این انتقال دشوار است. ویتکاف یک بار دیگر توقعات دولت امریکا را تکرار کرد و افزود: «واشینگتن انتظار دارد ایران رسماً اعلام کند که به دنبال سلاح هسته‌ای نیست و گام‌های مشخصی را برای اثبات آن ترسیم کند. غنی‌سازی خط قرمز امریکا است.» او مدعی شد: «ایرانی‌ها می‌گویند برنامه هسته‌ای‌شان صلح‌آمیز است، اما آنها بسیار بیشتر از حد لازم غنی‌سازی کرده‌اند. ایرانی‌ها ممکن است یک هفته تا دستیابی به مواد ساخت بمب در سطح صنعتی فاصله داشته باشند.» این چهره نزدیک به رئیس‌جمهور امریکا گفت: «من به دستور ترامپ با پسر شاه سابق ایران، رضا پهلوی ملاقات کردم. با این حال مسئله مربوط به سیاست‌های رئیس‌جمهور ترامپ است، نه سیاست‌های پهلوی.» هرچند که با توجه به سوابق ویتکاف و موضع‌گیری‌های ریاکارانه او، اظهارات وی را نمی‌توان به سادگی ارزیابی کرد اما در نگاه اول، این سخنان به نوعی این استدلال را تقویت می‌کند که هدف امریکا از گسیل این حجم از تجهیزات نظامی به منطقه، در واقع بازی لبه پرتگاه یا همان Brinkmanship است. به این معنا که واشینگتن تا به امروز تلاش کرده است با ایجاد فضای رعب و وحشت، عملاً تهران را به نقطه‌ای بکشاند که بدون کمترین هزینه، به خواسته‌های امریکا تن دهد و در عرصه‌ای دیگر، دیدگاه اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری این کشور را مبنی بر اینکه بدون شلیک یک گلوله به هدف خود برسد، اجرایی کند.

■ تلاش گروسی برای تبرئه خود

اظهارات ویتکاف در حالی مطرح می‌شود که دو دور از مذاکرات ایالات متحده و ایران بر سر نکات اصلی مورد اختلاف، از جمله سطح غنی‌سازی اورانیوم، برنامه موشکی ایران و دامنه لغو تحریم‌ها، ادامه دارد. پس از مذاکرات در ژنو، عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، گفته است که طرفین بر سر «اصول راهنما» توافق کرده‌اند، اگرچه کاخ سفید گفت که شکاف‌های قابل توجهی همچنان وجود دارد. یک مقام امریکایی گفت که انتظار می‌رود ایران در روزهای آینده یک پیشنهاد کتبی ارائه دهد. دیروز، رویترز به نقل از یک مقام ایرانی گزارش داد که دور بعدی مذاکرات غیرمستقیم هسته‌ای بین ایران و طرف امریکایی اوایل ماه آینده میلادی برگزار خواهد شد. آکسیوس نیز به نقل از یک مقام امریکایی خبر داد: «در صورتی که طی ۴۸ ساعت آینده، پیشنهاد ایران درباره برنامه هسته‌ای را دریافت کنیم، آماده‌ایم تا جمعه (۸ اسفند) در ژنو با مقامات ایرانی دیدار کنیم.» این در حالی است که دیشب هم عباس عراقچی در مصاحبه با CBS گفت که روز پنج‌شنبه در ژنو با طرف امریکایی ملاقات خواهد کرد و البته این را هم روشن کرد که تجمع نیروهای امریکایی در منطقه «ما را نمی‌ترساند». روز شنبه نیز رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در تماس تلفنی با عراقچی درباره آخرین تحولات مرتبط با روند مذاکرات غیرمستقیم میان ایران و ایالات متحده امریکا به بحث و تبادل نظر پرداخت. گروسی دیروز یک بار دیگر به دفاع از عملکرد خود پیش از جنگ ۱۲ روزه پرداخت و گفت که آژانس بی‌طرف بوده است و برای به راه انداختن جنگ، تبانی نکرده است. او پیش از این نیز در گفت‌وگو با «فاکس‌نیوز» با تأکید بر اینکه آژانس اتمی در مذاکرات میان ایران و امریکا نقش دارد، گفته بود: «ما [در مذاکرات] دخیل بوده‌ایم و تلاش داشتیم نظرات فنی درباره موضوعاتی که در جریان است و آنچه از ویتکاف و «جراد کوشنر» انتظار می‌رود و آنچه ایرانیان می‌گویند، ارائه دهیم.» وی با تأکید بر اینکه «تعاملات دائمی» ادامه دارد، عنوان کرد که طرفین «حس فوریت» را درک می‌کنند. گاردین در گزارشی مدعی شد که ایران در چارچوب پیشنهاد جدید خود برای پیشبرد مذاکرات هسته‌ای با امریکا، با انتقال ذخایر اورانیوم بسیار غنی شده خود به خارج از کشور مخالفت کرده اما در مقابل آمادگی دارد سطح غنی‌سازی این مواد را به میزان قابل توجهی کاهش دهد. بر اساس این گزارش، مقام‌های ایرانی اعلام کرده‌اند که حاضر نیستند ذخیره حدود ۳۰۰ کیلوگرمی اورانیوم با غنای بالا را به کشور دیگری منتقل کنند، اما به عنوان یک اقدام اعتمادساز، امکان کاهش سطح خلوص این مواد از ۶۰ درصد به ۲۰ درصد یا حتی کمتر را بررسی می‌کنند. طبق ادعای این رسانه انگلیسی، پیشنهاد کاهش سطح غنی‌سازی به عنوان یک گزینه میانی طراحی شده است؛ گزینه‌ای که می‌تواند هم نگرانی‌های غرب درباره سطح بالای غنی‌سازی را کاهش دهد و هم امکان حفظ ذخایر استراتژیک در داخل ایران را فراهم کند. گاردین مدعی شد که این پیشنهاد می‌تواند یکی از محورهای اصلی مذاکرات آینده میان تهران و واشینگتن باشد؛ مذاکراتی که هدف آن کاهش تنش‌ها و دستیابی به چارچوبی جدید برای مدیریت برنامه هسته‌ای ایران عنوان شده است.

■ توسعه راهبرد در منطقه خاکستری

لیندسی گراهام، سناتور جمهوریخواه به آکسیوس گفت که چندین نفر در اطراف رئیس‌جمهور ترامپ از او می‌خواهند ایران را بمباران نکند، اما او به ترامپ توصیه کرده که به توصیه آنها توجه نکند. گراهام که در کنار تندروی، به سیاست‌های ایران‌ستیزی شهرت دارد، گفت: «من نگرانی‌ها درباره عملیات‌های بزرگ نظامی در خاورمیانه را با توجه به درگیری‌های گذشته درک می‌کنم. با این حال، صداهایی که علیه درگیر شدن هشدار می‌دهند، به نظر می‌رسد پیامدهای رها کردن شر بدون مهار را نادیده می‌گیرند.» او اضافه کرد: «اما برای من روزبه‌روز روشن‌تر می‌شود که صداهای مخالف درگیر شدن و مخالف ریسک‌های ناشی از اقدام قاطع، بلندتر شده‌اند. زمان نشان خواهد داد که این موضوع چگونه پیش خواهد رفت.» مایکل آیزنشتات، کارشناس ارشد مسائل ایران در مؤسسه واشینگتن، ضمن اعتراف به اینکه ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی تلاش کرده نظم تحمیلی امریکا را بر منطقه از بین ببرد، سعی می‌کند تصریح کند که با اتکا بر تجربیات درگیری ۴۰ سال اخیر با ایران، راهکارهایی برای «احیای بازدارندگی امریکا در برابر ایران» ارائه کند. آیزنشتات توضیح می‌دهد راهبردهای «منطقه خاکستری» برای خنثی کردن تلاش‌های بازدارندگی دشمن، در عین مدیریت ریسک، طراحی شده‌اند. از این رو جمهوری اسلامی ایران از ابتدای شکل‌گیری، آگاه بود که دستور کار ضد وضع موجود آن به تقابل با امریکا و متحدان منطقه‌ای آن خواهد انجامید. بر همین اساس، ایران همانند دیگر بازیگران مشابه همچون روسیه و چین، راهبردی در منطقه خاکستری توسعه داد تا از بازدارندگی دشمنانش عبور کرده یا آن را بی‌اثر سازد. این رویکرد به ایران امکان داده است که ضمن مدیریت ریسک، جلوگیری از تشدید تنش و پرهیز از جنگ، رقبای خود را به چالش کشیده و منافعش را پیش ببرد. ادعای محوری این کارشناس صهیونیست این است که «مدیریت ریسک» در کانون راهبرد منطقه خاکستری جمهوری اسلامی قرار دارد؛ امری که تا حد زیادی ناشی از زخم پایدار جنگ خونین هشت‌ساله با رژیم بعث است. لذا نتیجه می‌گیرد هرچند به‌نظر می‌رسد که ایران همچنان «کشوری سرسخت و شهادت‌طلب است که نباید دست کم گرفته شود» اما اجتناب از یک جنگ بزرگ دیگر به دغدغه‌ای فراگیر تبدیل شده است. او توضیح می‌دهد که ایران از اقدامات تدریجی بهره می‌گیرد تا درباره نیت‌های خود ابهام ایجاد کند و دشمنانش را درباره نحوه واکنش مردد سازد. همچنین فعالیت‌های خود را زمان‌بندی و به‌صورت جغرافیایی پراکنده می‌کند تا تصمیم‌گیران طرف مقابل احساس فوریت برای اقدام نکنند. افزون بر این، در منازعات منطقه خاکستری مرز روشنی که گذار از «صلح» به «جنگ» را مشخص کند وجود ندارد، بلکه این منازعات معمولاً مبهم، پیچیده و کند پیش می‌روند و با اوج‌گیری‌های شدید اما پراکنده و دوره‌های مکرر کاهش تنش مشخص می‌شوند.

چالش

تصاعد تنش کابل-اسلام‌آباد بر سر تروریسم مرزی

رویارویی نظامی بین پاکستان و افغانستان مجدداً تشدید شد. ارتش پاکستان در واکنش به حملات انتحاری چند روز قبل در داخل خاک خود که آن را به تحریک طالبان و داعش خراسان نسبت داده، دیروز به ولایت‌های شرقی افغانستان حمله هوایی کرد؛ اقدامی که با واکنش حکومت طالبان در افغانستان روبه‌رو شده است: «پاسخ لازم و سنجیده در زمان مناسب» داده خواهد شد.

ارتش پاکستان بامداد شنبه و یک‌شنبه اعلام کرد که در واکنش به موج تازه حملات انتحاری در داخل خاک پاکستان، چندین هدف را در ولایت‌های ننگرهار، پکتیکا و خوست هدف حملات هوایی قرار داده است. وزارت اطلاعات پاکستان گفته که این عملیات بر اساس «اطلاعات استخباراتی دقیق» انجام شده و هفت اردوگاه و مخفیگاه متعلق به تحریک طالبان پاکستان و شاخه خراسان داعش را هدف قرار داده است. اسلام‌آباد تأکید کرده که این حملات در پاسخ مستقیم به انفجار انتحاری در یک مسجد شیعیان در اسلام‌آباد و دو حمله دیگر در بنو و باجور صورت گرفته که تلفات قابل توجهی برجای گذاشته بود. حکومت طالبان روایت کاملاً متفاوتی ارائه می‌دهد. وزارت دفاع طالبان روز یک‌شنبه اعلام کرده که حملات پاکستان مناطق مسکونی، یک مدرسه دینی و خانه‌های غیرنظامیان را هدف قرار داده و ده‌ها زن و کودک در میان قربانیان هستند. مقام‌های محلی در ننگرهار از کشته شدن دست‌کم ۱۶ عضو یک خانواده در ولسوالی بهسود خبر داده‌اند و برخی منابع شمار تلفات را ۲۳ تا ۲۵ نفر اعلام کرده‌اند. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان، این حملات را «نقض آشکار حاکمیت افغانستان» و تلاشی برای سرپوش گذاشتن بر ضعف‌های امنیتی پاکستان توصیف کرده است. وزارت خارجه طالبان نیز، سفیر پاکستان در کابل را احضار و یادداشت اعتراضی رسمی تسلیم او کرد. در بیانیه این وزارتخانه گفته شده که مسئولیت پیامدهای این اقدام بر عهده پاکستان خواهد بود. وزارت دفاع طالبان همچنین هشدار داده که «پاسخ لازم و سنجیده در زمان مناسب» داده خواهد شد.

تنش‌ها در شرایطی تشدید شده که روابط دو کشور طی ماه‌های گذشته نیز پرتنش بوده است. اسلام‌آباد بارها طالبان را متهم کرده که به تعهدات امنیتی خود بر اساس توافق دوحه پایبند نبوده، توافقی که در ۲۹ فوریه ۲۰۲۰ در شهر دوحه قطر میان ایالات متحده و طالبان امضا شد و بر اساس بخشی از آن، طالبان متعهد شد اجازه ندهد که گروه‌های تروریستی از خاکش استفاده کنند، در حالی که به گفته اسلام‌آباد، طالبان اجازه داده عناصر تی‌تی‌پی از خاک افغانستان علیه پاکستان عملیات طراحی و اجرا کنند. مقام‌های پاکستانی مدعی‌اند شواهدی «غیرقابل انکار» دارند که نشان می‌دهد رهبری و فرماندهان تحریک طالبان (تی‌تی‌پی) در داخل افغانستان مستقر هستند و حملات اخیر نیز از همان‌جا هدایت شده است. طالبان اما این اتهام را رد می‌کند و می‌گوید هیچ گروهی اجازه استفاده از خاک افغانستان علیه کشورهای دیگر را ندارد.

■ جنگ نیابتی کابل و دهلی‌نو؟!

تحریک طالبان که شاخه پاکستانی طالبان به حساب می‌آید، پس از قدرت‌گیری طالبان در کابل در سال ۲۰۲۱، امید داشت فضای مساعدتری در آن سوی مرز پیدا کند، اما اختلافات ایدئولوژیک و سیاسی میان دو جریان مانع این شد. منتقدان طالبان در پاکستان بر این باورند که کابل از حضور تی‌تی‌پی به‌عنوان یک اهرم فشار در تعاملات سیاسی و مرزی با اسلام‌آباد استفاده می‌کند، هرچند طالبان چنین ادعایی را رد می‌کند. مقام‌های ارشد پاکستانی در مقابل، حملات تروریستی اخیر را بخشی از «جنگ نیابتی» دانسته‌اند. خواجه آصف، وزیر دفاع پاکستان، پیش‌تر مدعی شده بود که هند با همکاری افغانستان در حال بی‌ثبات‌سازی پاکستان است. اسلام‌آباد معتقد است برخی گروه‌های مسلح فعال در مرزهای غربی این کشور از حمایت بیرونی برخوردارند و هدف آنها تضعیف امنیت داخلی پاکستان است. کابل تاکنون واکنشی مستقیم به ادعای همسویی با هند در جنگ نیابتی نشان نداده، اما مقامات طالبان چنین اتهام‌هایی را بی‌اساس توصیف کرده‌اند.

منابع محلی در شرق افغانستان از ادامه پرواز جنگنده‌های پاکستانی در نزدیکی مرز و افزایش حضور نیروهای طالبان در مناطق مرزی خبر می‌دهند. گزارش‌هایی نیز از استقرار تجهیزات نظامی بیشتر در برخی نقاط منتشر شده است. اگرچه تاکنون درگیری زمینی گسترده‌ای گزارش نشده، اما فضای امنیتی در مناطق مرزی به‌شدت متشنج توصیف می‌شود.

گزارش ۲

جهان عرب و اسلام علیه رؤیای نیل تا فرات فرستاده امریکا

اظهارات جنجالی سفیر امریکا در تل‌آویو که از پروژه توسعه‌طلبی ارضی اسرائیل در سرزمین‌های اسلامی حمایت کرده بود، واکنش گسترده جهان عرب و اسلام را برانگیخت. کشورهای عربی، جنبش‌های مقاومت و نهادهای بین‌المللی این سخنان را تحریک‌آمیز و تهدید جدی برای صلح و ثبات منطقه‌ای دانستند.

اظهارات مایک هاکبی، سفیر امریکا در تل‌آویو مبنی بر اینکه اسرائیل بر اساس کتاب مقدس حق حاکمیت بر منطقه‌ای گسترده از «نیل تا فرات» دارد، موجی کم‌سابقه از محکومیت‌ها در جهان عرب و اسلام ایجاد کرد. کمیته عالی ریاست تشکیلات خودگردان در امور کلیساها در فلسطین با صدور بیانیه‌ای این اظهارات را «انحراف اخلاقی و دینی» و «توجیه سیاست‌های اشغالگری اسرائیل» خواند و هشدار داد که این نوع رویکردها می‌تواند مناقشه‌ای سیاسی را به یک «رویارویی ایدئولوژیک و مذهبی» تبدیل کند و صلح و ثبات بین‌المللی را تهدید نماید.

جنبش حماس در واکنش به اظهارات سفیر امریکا گفت: حمایت سفیر امریکا از گسترش جغرافیایی رژیم صهیونیستی و اشغال اراضی عربی و اسلامی، تهدیدی مستقیم برای امنیت ملی عربی و اسلامی و زنگ خطری است که تأکید می‌کند پروژه صهیونیسم تنها فلسطین را هدف قرار نداده، بلکه جغرافیا، هویت و ثبات منطقه را تهدید می‌کند. جهاد اسلامی نیز تأکید کرد که مواضع هاکبی ترجمان آشکار سیاست جانبدارانه واشینگتن در حمایت از پروژه‌های الحاق و یهودی‌سازی است که با قوانین بین‌المللی در تضاد بوده و حاکمیت کشورهای منطقه و حقوق ملت‌ها را نقض می‌کند.

■ واکنش اعراب و ایران

واکنش‌ها تنها محدود به فلسطین نماند و کشورهای عربی و اسلامی نیز واکنش یکپارچه‌ای نشان دادند. ۱۴ کشور اسلامی و عربی با صدور بیانیه‌ای مشترک تأکید کردند: اظهارات سفیر امریکا که در آن به پذیرش سلطه تل‌آویو بر اراضی متعلق به کشورهای عربی، از جمله کرانه باختری اشاره شده را محکوم می‌کنیم. این اظهارات خطرناک، نقض آشکار حقوق بین‌الملل و تهدیدی جدی برای امنیت و ثبات منطقه است. در این بیانیه آمده است: «بار دیگر تأکید می‌کنیم که هیچ‌گونه حاکمیتی برای اسرائیل بر سرزمین‌های اشغالی فلسطین یا هر یک از اراضی اشغالی کشورهای عربی وجود ندارد و ما قاطعانه مخالف هرگونه تلاش برای الحاق کرانه باختری یا جداسازی آن از نوار غزه هستیم.»

کشورهای عربی همچنین در بیانیه‌های جداگانه این اظهارات را به شدت محکوم کردند. عربستان سعودی سخنان سفیر امریکا را «بی‌پروا» و «غیرمسئولانه» توصیف کرد و اردن آن را «تجاوز به حاکمیت کشورهای منطقه» دانست. کویت نیز از «نقض آشکار اصول حقوق بین‌الملل» سخن گفت و عمان تأکید کرد که این اظهارات چشم‌انداز صلح و ثبات در منطقه را تهدید می‌کند. وزارت خارجه مصر نیز اعلام کرد که این اظهارات شامل ادعاهایی در مورد حق اسرائیل بر سرزمین‌های متعلق به کشورهای عربی است که نقض آشکار اصول حقوق بین‌الملل و منشور سازمان ملل محسوب می‌شود. وزارت خارجه عراق اظهارات هاکبی را محکوم کرد و آن را «نقض حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی کشورها و دارای پیامدهای منفی برای امنیت و ثبات منطقه» دانست. احمد ابوالغیط، دبیرکل اتحادیه عرب این اظهارات را «افراطی و غیرقابل قبول» دانست و هشدار داد که توسل به توجیهات مذهبی برای مشروعیت‌بخشی به سیاست‌های سلطه‌جویانه، تنها باعث تشدید تنش‌ها و برانگیختن احساسات مذهبی و ملی می‌شود. شورای همکاری خلیج فارس و سازمان همکاری اسلامی نیز اظهارات سفیر امریکا را به شدت محکوم و نگرانی عمیق خود نسبت به این اظهارات اعلام کردند.

اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت خارجه ایران ضمن محکومیت این سخنان تأکید کرد که «لفاظی‌های افراطی ایدئولوژیک» نه تنها مشروعیت اشغالگری رژیم صهیونیستی را تقویت می‌کند بلکه تجاوزات مستمر علیه کشورهای منطقه را جسورتر می‌سازد. او با اشاره به بیانیه سازمان همکاری اسلامی، خواستار اقدام فوری جامعه جهانی برای مقابله با پیامدهای خطرناک این اظهارات شد.

دفتر سیاسی جنبش انصارالله یمن نیز با صدور بیانیه‌ای گفت: اظهارات مایک هاکبی پرده از حمایت امریکا از رؤیاهای صهیونیسم برای توسعه‌طلبی به بهای فلسطین و کشورهای عربی برداشت. به گزارش المیادین، در این بیانیه تأکید شده است: «رؤیاهای صهیونیست‌ها، حکومت‌های کشورهای عربی را ملزم می‌کند که با جدیت و مسئولیت‌پذیری کامل و به‌صورت مشترک برای مقابله با این تهدیدات تلاش کنند.» در پی این واکنش‌های گسترده، هاکبی دیروز با انتشار یک پست در فضای مجازی تلاش کرد مسئولیت سخنان مطرح شده را متوجه مجری امریکایی کند و مدعی شد که تاکر کارلسون، او را به سمت صحبت درباره این موضوعات کشاند. او بار دیگر حمایت خود را از اسرائیل اعلام کرد و بدون اشاره به جنایات اشغالگران، مدعی شد که اسرائیل «حق دارد در صلح و امنیت زندگی کند.»

این واکنش‌ها نشان می‌دهد که اظهارات سفیر امریکا نه‌تنها یک جنجال رسانه‌ای بلکه بحرانی جدی در روابط دیپلماتیک خاورمیانه ایجاد کرده است. موج گسترده محکومیت‌ها بازتاب‌دهنده نگرانی عمیق منطقه از تأثیرات سیاسی و اجتماعی این اظهارات است و ضرورت اتخاذ موضعی متحد و مؤثر علیه مشروعیت‌بخشی به اشغالگری را برجسته می‌کند.

این اظهارات هاکبی در حالی مطرح می‌شود که کابینه افراطی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، در ماه‌های اخیر تحقق سناریوی «اسرائیل بزرگ» را در دستورکار خود قرار داده است. هدف از این سیاست، اشغال بخش‌هایی از سرزمین‌های اسلامی و گسترش محدوده توسعه‌طلبی صهیونیست‌ها است و در دو سال گذشته نیز مقدمات این پروژه تا حدودی کلید خورده است و ارتش اسرائیل بخش‌هایی از غزه، لبنان و سوریه را تحت اشغال خود درآورده است و قصدی برای خروج از این مناطق ندارد.

رویکرد

تقلای زلنسکی برای تقویت مشارکت اروپا در مذاکرات ژنو

فرستاده ویژه امریکا پیش‌بینی کرده که در هفته‌های آینده اخبار خوبی درباره اوکراین خواهید شنید در حالی که رئیس‌جمهور اوکراین در پیامی ویدئویی تأکید کرد که گفت‌وگوها در ژنو به دلیل روسیه «شاهد ناتوانی در دستیابی به نتایج قابل توجه» بوده است. زلنسکی در تلاش است نقش اروپاییان را در مذاکرات برجسته‌تر کند.

استیو ویتکاف، فرستاده ویژه امریکا روز یک‌شنبه در گفت‌وگو با فاکس‌نیوز گفت: «من و جرد کوشنر نسبت به ارائه پیشنهادهایی که روس‌ها و اوکراینی‌ها را در سه هفته آینده کنار هم قرار دهد، خوش‌بین هستیم.» او همچنین گفت: «این پیشنهادها ممکن است به برگزاری نشستی بین رئیس‌جمهور اوکراین، ولودیمیر زلنسکی، و رئیس‌جمهور روسیه، ولادیمیر پوتین، منجر شود و چه‌بسا به نشست سه‌جانبه با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا تبدیل شود.» او درباره پوتین هم گفت که همیشه با او صریح بوده و خطوط قرمز روسیه را به او منتقل کرده است. به رغم خوش‌بینی ویتکاف، «ولودیمیر زلنسکی» رئیس‌جمهور اوکراین در یک پیام ویدئویی از بی‌نتیجه بودن گفت‌وگوهای ژنو صحبت کرده و گفته که «به نتایج قابل توجهی دست یابیم» و ابراز امیدواری کرده نشست بعدی نباید بی‌نتیجه باشد. زلنسکی گفت: «در ژنو، طرف امریکایی به وضوح دید که ما به دلیل روس‌ها نتوانستیم به نتایج قابل توجهی دست یابیم. نشست بعدی نباید بی‌نتیجه باشد.» به گفته رئیس‌جمهور اوکراین، کی‌یف مانعی برای دستیابی به صلح نخواهد بود و هر اقدام لازم برای پایان جنگ را انجام خواهد داد. زلنسکی در این پیام ویدئویی گفت: ما هر روز به طور خاص کار می‌کنیم تا اطمینان حاصل کنیم که دور بعدی مذاکرات نتایجی را به همراه داشته باشد؛ نتایجی برای اوکراین و نتایجی برای صلح. اوکراین هر آنچه برای این کار لازم است انجام خواهد داد و مانعی در مسیر صلح نخواهد بود. رئیس‌جمهور اوکراین گفته که خواهد کوشید نقش بیشتری برای اروپاییان در مذاکرات قائل شود، چیزی که به نظر می‌رسد او معتقد است موضع او را در برابر روس‌ها و همچنین امریکای ترامپ تقویت می‌کند: «جلسات من با شرکای اروپایی نیز برای هفته آینده برنامه‌ریزی شده است. ما همه جزئیات را هماهنگ خواهیم کرد تا اروپا در تمام فرآیندها مشارکت داشته باشد و حتی قوی‌تر شود.»

همزمان، نخست‌وزیر اسبق بریتانیا، در آستانه چهارمین سالگرد حمله تمام‌عیار روسیه به اوکراین، خواستار اعزام فوری نیروهای غیررزمی بریتانیا و متحدان اروپایی به مناطق صلح‌آمیز اوکراین شد. «بوریس جانسون» نخست‌وزیر پیشین بریتانیا عقیده دارد بریتانیا و متحدان اروپایی‌اش باید فوراً نیروهای غیر رزمی و غیرضربتی خود را به اوکراین اعزام کنند تا به «ولادیمیر پوتین»، رئیس‌جمهور روسیه نشان دهند که کشورهای غربی به طور جدی به آزادی و استقلال این کشور متعهد هستند. جانسون که در آستانه چهارمین سالگرد حمله تمام‌عیار روسیه به اوکراین صحبت می‌کرد، به بی‌بی‌سی گفت که این نیروها باید در نقش‌های غیرجنگی به مناطق آرام اعزام شوند. در صورت پذیرفته شدن، پیشنهاد جانسون نشان‌دهنده یک تغییر سیاست بزرگ برای بریتانیا و متحدانش خواهد بود. در حالی که «ائتلاف مشتاقان» در حال کار روی طرح‌هایی برای اعزام نیرو به اوکراین است، چنین استقرار نیرویی تنها پس از توافق برای پایان دادن به جنگ و به منظور نظارت بر آتش‌بس انجام خواهد شد.

اخبار کوتاه

■ حزب‌الله: لبنان هیچ گزینه‌ای جز مقاومت ندارد

به دنبال گسترش تجاوزات وحشیانه رژیم صهیونیستی در خاک لبنان که با شهادت بیش از ۱۰ نفر و زخمی شدن ده‌ها تن دیگر در جنوب و شرق این کشور همراه بود، محمود قماطی، معاون رئیس شورای سیاسی حزب‌الله در واکنش به این تجاوزات اعلام کرد: آنچه جمعه‌شب در منطقه بقاع اتفاق افتاد، قتل‌عام و تجاوزی جدید است که از همه سطوح قبلی تجاوزات علیه لبنان فراتر می‌رود. محمود قماطی اظهار داشت: واقعاً در این شرایط چه گزینه‌ای برای ما باقی مانده است تا از خود و میهن خود دفاع کنیم؟ چه گزینه‌ای جز مقاومت داریم؟ ما چاره دیگری نداریم. وی تأکید کرد که توافق آتش‌بس یک سال است که منعقد شده است، اما اجرا نمی‌شود. آیا دولت و برخی از طرف‌هایی که همسو با دشمن حرکت می‌کنند، بالاخره متوجه شده‌اند که دیپلماسی و روابط بین‌المللی برای مقابله با تجاوزات بی‌فایده است.

■ عبور ناوچه استرالیایی از تنگه تایوان خشم چین را برانگیخت

منابع دولتی چین اعلام کردند: «یک فروند ناوچه متعلق به نیروی دریایی استرالیا یک عبور و مرور را در تنگه تایوان انجام داد که بخشی از استقرار حضور منطقه‌ای در هند-اقیانوسیه محسوب می‌شود. تمام تعاملات با کشتی‌ها و هواپیماهای خارجی ایمن و حرفه‌ای بود». در این میان روزنامه گلوبال تایمز چاپ چین به نقل از منبعی از ارتش این کشور که خواست نامش فاش نشود، نوشت که ارتش این کشور یک رهگیری تمام عیار، نظارت و عملیات هشدار در تنگه تایوان انجام داده است. به گزارش رویترز، کشتی‌های جنگی ایالات متحده هر چند ماه یک بار از این تنگه عبور می‌کنند و این امر پکن را خشمگین می‌کند و برخی از متحدان ایالات متحده مانند فرانسه، استرالیا، انگلیس و کانادا نیز گاه‌به‌گاه از این تنگه عبور کرده‌اند. پکن علاوه بر ادعای مالکیت بر تایوان، این تنگه باریک و به شدت استراتژیک را جزئی از قلمرو آبی خود می‌داند و با عبور و مرور کشتی‌های خارجی در این آبراه مخالف است.

■ بغداد: زندانیان داعش تا ابد در عراق نخواهند ماند

یک نهاد امنیتی عراقی با اشاره به انتقال موفق زندانیان داعشی از سوریه به این کشور اعلام کرد که این زندانیان تا ابد در عراق باقی نخواهند ماند و به کشورهای خود بازگردانده خواهند شد. سعید الجیاشی، مشاور امور اجتماعی نهاد امنیت ملی عراق در گفت‌وگو با خبرگزاری رسمی عراق (واع) گفت: مسئله انتقال زندانیان داعش به عنوان یک مطالبه مرتبط با امنیت ملی مطرح شد زیرا شرایط ویژه‌ای در سوریه رخ داد؛ زندان‌ها با هرج و مرج امنیتی رو به رو شدند و برخی عناصر از زندان‌ها فرار کردند، بنابراین باید بر اساس عدد رسمی اعلام شده به عراق منتقل می‌شدند و در زندان‌های مستحکم قرار می‌گرفتند. وی افزود: عراق با مشارکت تمام دستگاه‌های امنیتی و پیگیری شورای عالی قضایی، اقدامات امنیتی لازم را اتخاذ کرد، انتقال زندانیان داعشی تحت نظارت سازمان مبارزه با تروریسم انجام شد و این عملیات با موفقیت کامل و بدون هیچ اشتباهی به پایان رسید.

■ کره جنوبی سفیر ژاپن را احضار کرد

وزارت خارجه کره‌جنوبی با اعتراض شدید به برگزاری مراسم «روز تاکه‌شیما» در ژاپن، این اقدام را ادعایی «بی‌اساس» بر حاکمیت خود بر جزایر مناقشه‌آمیز «دوکدو» دانست و با احضار سفیر توکیو، خواستار لغو فوری این مراسم شد. به گزارش رویترز، وزارت خارجه کره جنوبی روز یک‌شنبه در بیانیه‌ای با «شدیدترین لحن ممکن» به این مراسم و نیز حضور یک مقام ارشد دولت ژاپن در آن اعتراض کرد و از توکیو خواست فوراً این رویداد را لغو کند. جزایر کوچک مورد مناقشه که در کره‌جنوبی «دوکدو» و در ژاپن «تاکه‌شیما» نامیده می‌شوند، سال‌هاست یکی از اصلی‌ترین کانون‌های تنش میان دو همسایه شرق آسیا به شمار می‌روند. وزارت خارجه کره گفت: «دوکدو به‌طور تاریخی، جغرافیایی و بر اساس حقوق بین‌الملل، بخشی آشکار از قلمرو حاکمیتی کره‌جنوبی است» و از ژاپن خواسته «با فروتنی با تاریخ مواجه شود.»